Ioan Alexandru Despina

Robotul

Din difuzoarele ingenios camuflate în fațadele clădirilor sticloase se aud știri despre războiul tot mai apropiat. Sunetul șoptit, insidios, mi se strecoară subtil în timpane, întregindu-se acolo de parcă ar fi propriul meu gând. Trebuie să fac un adevărat efort să le înțeleg, însă un efort încă și mai mare îmi trebuie pentru a nu le lua în considerare. Pe strada pustie câteva gărzi trec mărșăluind pașnic. O priveliște nu respingătoare, ci anormală. Le ocolesc și mă opresc în fața unui geam fumuriu ce se transformă în prezența mea într-un ecran și privesc fascinat fâșia pe care curg lin numele orașelor ce au capitulat sau pur și simplu au fost spulberate. Pare un șir nesfârșit de soldați îmbrăcați în culori complementare ce tocmai s-au încolonat și pornesc pe front încrezătoare. N-au nicio șansă, îmi zic, și-mi aranjez dispozitivul pe care mi l-a dăruit vecinul – un moșneag paranoic – și care a început să-mi cadă într-o parte. Îl port nu pentru că-mi vine bine, după cum îi mai spun, râzând de mine, oamenii, ci pentru a adăuga lumii partea mea de nebunie. Îmi place să fiu privit ca un descreierat, un smintit ce are impresia că propriul său guvern îi controlează gândurile. Încerc să mă concentrez la ecran. Am venit să citesc, să mă informez, nu să-mi pierd timpul prezentându-mi singur ideile; asta pot face oricând. În colțul din dreapta jos se găsește o mică legendă din care ar trebui să pricep amploarea situației, dar care nu-mi spune nimic. Câteva zeci de orașe au fost pierdute doar în ultima săptămână. Orașe de care n-am auzit, simple nume lipsite de orice fel de semnificație. Apoi cifre, zeci de mii, sute de mii, milioane. De oameni. Fiecare cu o poveste în spatele lui, cu temeri, gânduri și speranțe. Și dacă ar mai fi trăit câteva zeci de ani, hai un secol, mă simt îngăduitor azi, la ce le-ar fi servit? S-ar fi umplut de amintiri și apoi ar fi început să putrezească de vii. Presupun că de asta viața ne este condiționată genetic. Să nu putrezim de vii și să viermuim pe pământul ăsta fără niciun Dumnezeu. Ah, iar bat câmpii. Apăs pe un semn, iar pe ecran, în locul omului al cărui chip impersonal își mișcă hipnotic buzele, îmi apare o hartă. Selectez Uniunea Nord

Americană, apoi, din greșeală, Mexic. Presimt că o să mă boscorodească moșul. Denumirile localităților curg repede: Campeche, Cancun, Chetumal, Chilpancingo, Coatzacoalcos, Colima, dar nu apuc să le citesc pe toate, ori să le notez, că aud niște țipete înspăimântate în spatele meu. Mă întorc mecanic și văd pe trotuarul de pe cealaltă parte a străzii un individ într-o redingotă lungă și închisă la culoare. Țipătul nu vine de la el, el doar se grăbește neconvingător. În urma sa o femeie stă lipită de perete și se uită înspăimântată în direcția mea. Mă simt dintr-o dată victima unei farse sinistre. Mă uit peste umăr și văd la doar câțiva pași un robot, un robot din acela deosebit, ultimul tip. Niciodată n-am mai văzut unul din acesta atât de aproape. Pe banda de un negru lucios ochii roșii i se despart în miriade de puncte pale, îi înconjoară craniul și se refac în partea frontală. Mă ațintesc reci, goi și ficși. O privire metalică ce-mi îngheață sângele în vene. Are capul de forma unei picături de apă întoarsă cu centrul de greutate în sus. O lacrimă dintr-un metal ce pare aproape fluid. Mă străduiesc să nu execut nicio mișcare, gândindu-mă că poate o să mă lase în pace, însă el face un pas, doi, trei, înfingându-și în asfalt picioarele scheletice. De acum este atât de aproape încât aș putea să încerc să-i sparg banda aia nenorocită prin care vede, dar n-am nimic dur la îndemână. Își întinde fără zgomot brațul și mă atinge pe umăr, iar apoi pe ceafă. Dacă nu reacționez în vreun fel sunt mort, îmi zic, dar continui să rămân înlemnit, așteptându-mi sfârșitul. Un tremur involuntar mă străbate, iar el îmi apucă haina de guler și începe să tragă de ea, apoi de mine, de parcă s-ar fi chinuit să desfacă o conservă sau să scuture vreun pom. De fapt cred că asta și face, cu o mână desface, iar cu cealaltă scutură. Un ochi i se desparte în fascicule intermitente, iar acestea lunecă spre partea dorsală a capului, iar după câteva clipe mi se pare că aud niște zgomote îndepărtate. Robotul, cu o smucitură puternică, smulge haina de pe mine, o îmbracă repede, pe dos, și o ia la fugă. Arată nu caraghios, ci pur și simplu ridicol, ca un schelet ce-ncearcă să se deghizeze punându-și o pălărie. O patrulă formată din patru soldați trece și ea grăbită, iar unul dintre ei rămâne în urmă ca să mă scaneze și să mă întrebe niște lucruri la care nu știu ce să răspund, apoi pleacă. Mă retrag și eu câțiva pași, după care traversez strada. Femeia ce rămăsese lipită de perete îmi adresează niște cuvinte, dar nu stau să o ascult, trebuie să mă pun la adăpost, deși unde naiba să te mai ascunzi când fiarele astea aleargă libere prin propriul tău oraș, chiar în vecinătatea unei unități militare? Avem și noi roboții noștri, însă aceștia nu sunt niște ucigași, n-au conștiință. Omoară pentru că îi punem noi să omoare, nu pentru că așa consideră ei că ar fi bine.

Mă deplasez spre casă, dorind să ajung înainte ca luminile să se stingă și legea marțială să intre-n vigoare, dar rămân o clipă locului pentru a mă holba la un bătrân ce apasă puncte imaginare pe marmura neagră a unei clădiri de douăzeci de etaje. Ce dracului o vrea să facă? Mă apropii, iar el mă privește stingherit, apoi se preface că își cercetează minuțios ceasul său vechi, de mână. Un dement, probabil. Mă opresc la primul ecran tactil și comut pe local. Dacă n-am făcut rost de numele localităților ce s-au predat, măcar să am o poveste interesantă pe care să i-o spun moșului. Privesc curios. Încă-l fugăresc pe robot, dar momentul prinderii nu e departe. Aproape că l-au încercuit. Fără să-mi explic de ce, probabil dintr-un impuls indefinit sau ca urmare a unei atracții sadice, stau să urmăresc captivat această scenă de vânătoare, deși peste mai puțin de o jumătate

de oră se vor stinge luminile. Poartă haina mea și aleargă parcă haotic, cotind brusc și pătrunzând pe niște străzi înguste, neumblate. Soldații în costumele lor grele sunt pe urma lui, câteva patrule pătrund pe strada din spate, iar vreo două duzini sosesc pe flancul drept. O mișcare greșită la următoarea intersecție și-o să cadă în plasă. Neghiobul aleargă de parcă ar avea scăpare. Oare nu-și dă seama că e urmărit cu ajutorul camerelor aflate în pereții tuturor clădirilor? Îmi imaginasem această nouă generație de roboți ca fiind o serie de mașini deștepte, impasibile, crude, inumane, cu o formidabilă forță și putere de concentrare, în stare să sfârtece oamenii ca pe niște bețe ce le stau în cale, însă trebuie să mărturisesc că acest specimen m-a decepționat. Dacă tot o să pierim, măcar să fie de mâna cuiva capabil și nu a acestor mașinării infecte. Arată mai degrabă ca un animal hăituit, înspăimântat și care nu știe ce să facă. De ce n-o sta să-i atace, căci de pierdut, oricum o să piardă? În mașinile lor blindate soldații de pe flanc se apropie. Încă puțin, încă puțin… la naiba, a luat-o la stânga! Comut pe vederea de ansamblu și observ că-n fața lui, în spatele unui ecran comercial, este o baricadă. Doar câteva sute de pași și o să cadă în capcană! Dar nu, idiotul intră într-un magazin și iese cu tot cu geam pe partea cealaltă, păcălindu-i. Ceva nu se leagă, simt asta. Cum de-a știu? Derulez înapoi și privesc traseul pe care a luat-o de când a trecut de mine și observ că toate deciziile pe care le-a făcut au fost corecte. Nici măcar o singură eroare. Cum de-i posibil? În sfârșit s-a oprit. Dacă nu aș cunoaște mai bine aș pune că se odihnește. Zăbovește însă doar o clipă, apoi se repede spre margine, smulge capacul unui canal pe care până atunci nu l-am văzut și dispare înăuntru. Când să dau pe o hartă a canalizărilor ecranul redevine o simplă sticlă mată, iar în momentul imediat următor toate luminile din oraș se sting, iar pentru o fracțiune de secundă o beznă profundă se lasă, apoi se aprind luminile de seară care nu-s decât un soi de raze menite să te sleiască de voință. Sau cel puțin așa susține vecinul meu, moșul, un nebun în toată regula, ce umblă cu o mască veche de gaze pe față.

Pornesc fără chef spre blocul unde locuiesc, dar o patrulă mă oprește și mă scanează, apoi, fără nicio lămurire mă urcă în mașină. Încerc să par impasibil, deși nu-s câtuși de puțin o fire flegmatică. Nu-mi iese nici de această dată. Îl cercetez atent pe unul dintre soldați, apoi îl întreb de ce m-au luat și unde au de gând să mă ducă. Îmi răspunde sec, vizibil supărat de faptul că-l deranjez: “La interogatoriu. Există suspiciunea că ai colaborat cu robotul.” Cooperat pe naiba! Mormanul ăla de fiare mi-a furat haina! Dar cui să-i explici? Cretinii ăștia se uită la mine cu atâta nepăsare încât cred că ar trebui să mă simt jenat că-mi pasă de ce-o să mi se-ntâmple în continuare. Să-i ia dracu pe toți! Tac și le privesc de aproape camuflajul, sau blindajul, sau ce naiba o fi. Nu le văd deloc fețele, iar gândul ăsta mă îngrozește. Mă gândesc că sub acest costum infect s-ar putea ascunde orice, până și o conopidă. Cine știe, poate ăla din colț, pe care nu l-am observat mișcându-se, este doar de decor. O cochilie goală pusă acolo să sperie copiii. Îmi trece prin minte să-l scuip chiar pe camerele video de pe mască, dar mă abțin.

Ajungem în fața unei clădiri anormal de albă și scundă, iar ușa mașinii se glisează într-o parte, fără zgomot. Unul dintre ei mă împinge să cobor, iar altul mă înșfacă de mână. Nemișcatul se ridică și el. Acum chiar că regret că nu i-am dat nicio flegmă. Nu de supărare, n-aș avea de ce să fiu, m-aș fi plictisit acasă fără niciun mijloc de comunicare –

mi-am vândut totul, inclusiv ecranul de buzunar – ci doar să văd cum reacţionează. Întrăm într-un lift încăpător, iar camera video a unuia dintre ei se mișcă de sus și jos, cercetându-mă. O fi probabil o femeie ce dorește astfel să se amuze. Liftul coboară câteva etaje, iar când ușile se deschid nu pot să nu remarc înălțimea mare a încăperii din care pornesc mai multe coridoare terminate în muchii rotunde. Totul pare să fie făcut din sticlă fumurie, inclusiv podeaua și plafonul. Încăperile dispuse simetric în jurul unui ax imaginar pară să nu aibă uși, deși sunt sigur că nu este decât o iluzie. Miroase a chimicale. Unul dintre soldați se oprește ca să-i spună ceva unui om îmbrăcat într-un halat curat, apoi ne îndreptăm cu toții spre o anumită sală. Cel care mă cerceta în lift mă pune să mă dezbrac motivând că acesta e procedeul obligatoriu în astfel de situații. Deja m-a văzut gol, așa că mă supun fără să obiectez. Apoi îmi spune să ma întind pe o masă lungă cât un pat și acoperită de o pânză albă. Fac întocmai, iar pânza mi se lipește de piele. De sub pat ies două plăci transparente ce lunecă de-o parte și de alta a mea, apoi se unesc și se etanșeizează. Ce porcărie mai e și asta? Mă gândesc dacă e cazul să mă panichez sau nu, dar în cele din urmă aleg să rămân calm. Sau cel puțin să mă strădui. Îl întreb pe medicul ce intră pe ușă, iar acesta senin, enervant de senin și placid, mă privește ușor surprins și-mi spune că așa se desfășoară interogatoriul. Încerc să par netulburat, dar liniștea sa continuă să mă irite. Printr-o fantă îngustă introduce un aparat pe care mi-l fixează pe cap, apoi depliază niște lamele subțiri pe care mi le atașează de tâmple. Mă sfătuiește să stau relaxat și, pe cât posibil, nemișcat. După câteva minute în care am privit și analizat fiecare centimetru pătrat din zona vizibilă a camerei, mă scoate de acolo, și cu mișcări lenește, dar sigure ia o hârtie pe care sunt inscripționate o serie de cuvinte și câteva histograme, iar sub ele mai multe simboluri despărțite de cifre, procente și promile, prin semne de egalitate.

Soldatul ce aşteptase până atunci la ușă intră în cameră. Este mai scund decât ceilalți și are capul descoperit. De-o parte și de alta a gâtului i se zăresc niște tije metalice, delicate ca niște ace. Implanturi nenorocite! Fără să se apropie de medic îl întreabă:

- Și acum care-i răspunsul?

- Aș zice vinovat. Va trebui să consult și celelalte rapoarte, dar în mare cam asta este.

Exact ce-mi lipsea! Mă străduiesc să le explic tâmpiților că n-am avut nicio implicare, însă doctorul mi-o retează sec:

- Aparatul nu minte. Chiar dacă nu ai ajutat în mod direct la evadarea lui, mă tem că aici situația este mai complicată decât pare, ai câteva tulburări mentale și gânduri anormale. Îmi cer scuze, fiule, dar asta e.

- Ce recomandați? Întrebă soldatul care continuă să mă ignore.

- Câteva săptămâni la un centru de reeducare.

- Nu se poate la un centru de recreere? Spun eu. Auzisem că acolo se trăieşte încă bine.

- Sunt pline de când cu războiul, răspunde soldatul, fără să ştiu însă cui i se adresează. Probabil nu mie.

- Găsiţi şi voi altceva!

După ce terminară de conversat, namila aceea, scundă faţă de celelalte, dar cu mai bine de un cap mai înaltă ca mine, mă apucă de braţ, mă scoate din clădire, mă plimbă vreun sfert de ceas pe sub luminile slabe, roşii, apoi mă introduce într-un adăpost şi mă împinge într-un soi de temniţă, cu bare din acelea vechi, electrificate. Încăperea e foarte mare şi întunecată şi, presupun, goală. Aştept câteva clipe până când vederea începe să mi se obişnuiască cu obscuritatea, apoi reuşesc să deslușesc în partea din spate câteva lăzi sigilate. Mă duc să văd dacă le pot desface, dar chiar în momentul acela zăresc dinapoia lor ochii aceia roşii ai robotului ce m-a abordat pe stradă. Mă retrag înspăimântat, mă împiedic şi, ca să nu mă lovesc cu faţa de podea, duc o mână spre una dintre gratii. Cu o clipă înainte s-o ating un curent puternic îmi străbate trupul şi-mi încleştează muşchii abductori. Scap o înjurătură şi mă chircesc involuntar ca o poamă sfrijită. Cred că reprezint un gen de spectacol aparte pentru maşinăria asta împuţită ce-şi mijeşte punctele acelea oribile, iar apoi şi le desparte în mii de fascicule. Se holbează la mine de parcă ar încerca să mă reconstituie într-o hologramă. O idee îndrăzneaţă – şi stupidă – îmi străfulgeră mintea. Ah, n-are importanţă, nu cred că robotul mă poate înţelege, darămite să mai şi colaboreze. Îl las pentru un moment în pace, gândindu-mă că ar trebui să-i fiu recunoscător că nu m-a atacat în momentul în care a observat că m-am curentat. Oare dobitocii ăştia de gardieni or şti că m-au băgat cu un robot în temniţă?

De teamă că o să repeadă în mine, nu dorm. Mă întreb de ce n-o fi făcut-o încă, o fi înlănţuit de perete? Trebuie neapărat să găsesc un levier sau oricum, ceva tăios ori contondent, şi să mă apropii ca să văd ce-i cu el. Merg în genunchi şi pipăi podeaua până ce ajung iarăşi la cutiile sigilate. Încerc să desfac una dintre ele, dar nu pot, apoi mă străduiesc s-o împing pe cea mai de sus peste el, dar nici măcar nu reuşesc s-o clintesc. Îmi retrag mâna coborând-o prin spaţiu dintre lăzi şi perete şi dau de ceva tare şi rece. Îl apuc bine şi îl smulg de acolo cu toată forţa de care sunt în stare. E o bară de metal, numai bună de crăpat capete cu ea.

Acum stau în dubiu; pe cine să tabăr prima dată, pe robot sau pe paznic? Nu mă grăbesc, ba dimpotrivă. Mă concentrez bine, imaginându-mi sunetele pe care bara aceasta le va scoate pe spinările lor. Metaforic vorbind, căci prima dată am să încerc să le-o introduc în faţă.

M-am hotărât în cele din urmă să sar pe om. Dacă mormanul ăsta de fiare nu e legat acolo atunci n-o să am nicio şansă împotriva lui, însă dacă scap de paznic o să creadă că-l ajut şi poate astfel o să-şi vadă de treabă. Deşi, după monstruozităţile de care am auzit că se petrec în oraşele cucerite, mă cam îndoiesc de asta. De ce-or fi roboţii aşa de cruzi, nu ştiu, însă variantei oficiale, potrivit căreia fac experimente pe oameni pentru a izbuti într-

un final să dezvolte un strat de epidermă care să-i acopere, nu-i prea dau crezare. Cu atât mai puțin după ce-am văzut cum arată prăpăditul ăsta.

Mă duc lângă gratii și încep să țip cât pot de tare. Niște zgomote metalice se aud din direcția robotului, ceea ce mă face să devin pentru o clipă isteric și să zbier disperat. În sfârșit gardianul vine. Am țeava la spate. Mă întreabă ce-i, iar după ce-l mint că robotul a încercat să mă omoare, deschide și intră. Fatală greșeală! Face câțiva pași și își îndreaptă luminile costumului spre partea din spate a temniței, iar în momentul acela bag de seamă că robotului ăluia împuțit îi lipsesc picioarele. Și le-o fi pierdut când alerga? Nu stau să-mi răspund, ci ridic ușor țeava și o înfig în ceea ce credeam că-i o despărțitură între gâtul și costumul soldatului, dar în secunda următoare, când îl văd întorcându-se înfuriat, îmi dau seama că m-am înșelat. Din colț se aude un sunet straniu, ca un scrâșnit de dinți. N-am timp să văd ce se întâmplă acolo, continui să-l lovesc pe gardian, de astă dată în plină față, cu toată forța, până ce se prăbușește la podea. Pot să jur că auzeam cum i se bălăngănea înăuntru blindajului țeasta, ca o conservă îndelung agitată. Să-l ia naiba. Cu gândul de-a mă camufla în costumul ăsta al lui, mă apuc să-l dezbrac. E mai greu decât mi-aș fi imaginat, blindajul e prins de el de parcă ar fi sudat. Îi desfac încălțările și trag puternic de ele, până ce reușesc într-un târziu să i le scot din picioare. Observ că tălpile îi sunt prinse în tije imobile, și pipăindu-le îmi dau seama că după ce-i înconjoară gamba urcă pe picior, învăluindu-i tibia. Implanturi nenorocite! Mă miram eu cum de-i în stare să ducă atâtea zeci, ori sute de kilograme. Știu totuși că-i om ca și mine, cu aceeaşi minte infectă și tâmpă. Simt ceva rece pe ceafă, iar șira spinării mi-e străbătută de fiori. Tresar și mă întorc. Robotul încearcă acum să-mi ia și cămașa. Pun mâna pe bară și încep să-i lovesc banda aia afurisită. Morman de fiare cleptoman! Îți place să faci experimente pe oameni, jigodie! “Nu facem experimente pe oameni”, îmi răspunde el pe o voce lipsită de inflexiuni. Nu știam că poate să vorbească, dar oricum nu contează. Știu că a făcut numai rele, așa că-i dau tot mai tare, înfuriat că nu sunt în stare să-i sparg banda. Ia de aici împuțitule, că meriți. “Nu v-am făcut nimic” îmi spune. Ah, ce voce iritantă are, cred că dacă mai scoate o singură vorbă turbez! Nimic, urlu la el, atunci de ce mama dracului ai fost prins și închis, măi, cretinule? “Am refuzat să ucid.” Ce-ai făcut? “Am refuzat să ucid un om”. Când rosti aceste cuvinte, bara îmi căzu cu un zgomot ireal pe podea. Chiar în momentul acela un alt soldat intră pe ușă. Robotul, încerc eu să mă scuz, robotul l-a atacat, iar apoi a încercat să tabere pe mine! Gardianul mă ignoră cu desăvârșire, trece de leșul întins pe jos, și se deplasează către robot. Asta-i ziua mea cea bună, îmi zic, nici n-o să mă creadă moșul când am să-i povestesc cum am scăpat de doi soldați și un robot, și dau să iau iar bara, însă, fără să fi fost atent la mine, paznicul pune piciorul pe ea. Se întoarce cu fața spre perete și printr-o simplă mișcare a brațului, dă la o parte toate lăzile acelea grele și ridică o trapă. Așteaptă o clipă, mă privește, apoi își dă costumul jos. E un robot, un alt nenorocit de robot. Vine la mine, mă imobilizează și, presupun, îmi scanează cip-ul pe care îl am implantat în ceafă. “Vino cu noi”, zice pe aceeași voce lipsită de inflexiuni ce pare să le fie comună amândurora. Să vă ia naiba, nu vin nicăieri, îi răspund, iar el se întoarce, își trece brațul peste pieptul celuilalt și printr-un gest sprinten coboară în canal. Ce credeau, că am să-i las să mă jupoaie? Mă rezem de perete ca să mă odihnesc puțin și să mă gândesc ce să fac în continuare. Nu știu de ce, dar regret că nu m-am dus.

Credeam că în spatele acelei voci se ascunsese o poruncă, nu o rugăminte și că are să mă răpească oricum. Mă hotărăsc într-un târziu să îmbrac costumul lepădat de robot, însă mi se pare mult prea greu. Pe ușă pătrund alți doi soldați însoțiți de un om îmbrăcat într-o uniformă militară, cu epoleți pe umeri. Cel care zăcea pe podea se ridică. O formă de teatru ieftin? Zău dacă mai pricep ceva.

- Roboții au fugit conform planului, începu gardianul pe care l-am doborât cu bara la pământ să raporteze, apoi continuă: însă individul nu a cooperat.

- V-am spus că n-am nicio legătură că mormanele astea de fier, le spun eu cu empatie.

- Se pare că am judecat greșit situația, spuse omul în uniformă. Iar acum nu mai avem nicio șansă să aflăm unde se ascund roboții.

- Cum adică?, întreb eu.

- Ți-am implantat un dispozitiv de urmărire. Ar fi trebuit să evadezi cu ei, răspunde omul plictisit, însă se pare că-ți place să joci farse.

- Ce farse? De ce mi-ați spus că trebuie să…

- Ți s-a spus, mă întrerupe militarul.

- Când naiba mi s-a spus!?

- În timpul interogatoriul.

- În timpul tomografiei ăleia nenorocite? N-am auzit nimic.

- Hai, nu mai face atâta caz. Ți s-a introdus în subconștient ideea evadării, însă n-ai dorit s-o urmezi. Și sper că știi care e pedeapsa pentru asta.

- Pedeapsă!? Ce pedeapsă?

- Mă obosești băiete. Suntem în plin război și tu ceri explicații. Crezi că avem timp de pierdut cu procese? Trebuie să prindem mașinăriile astea inutile înainte să răspândească prea mult adevărul.

- Ce adevăr!?

- Că sunt inocente și că n-au nimic de-a face cu războiul.

De ce naiba a trebuit să spună asta, de ce? Doresc să zic ceva, dar gura îmi rămâne încleștată. Vorbele robotului îmi revin în minte nu ca simple cuvinte ci ca niște sentințe tulburătoare. Suntem oare în stare de asemenea atrocitate? Îmi ridic privirea din podea și

observ că unul dintre soldați are o mână întinsă spre mine. Ce naiba o vrea să facă? De ce mă privește așa? Oh, nu! Nu!! Stai, ascultă, stai, am ceva de zis, stai, nu trage!